

NA-E-
1985-
-09-10-03

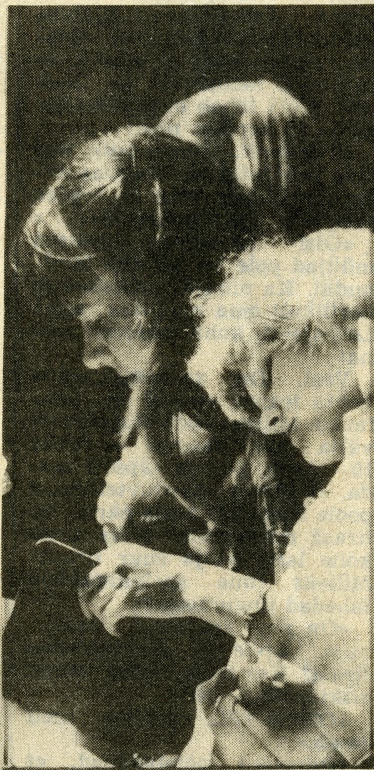
Tartu

EEMAL- SEISJANA TARTUST JA ÜLIKOOLIST

Juba üle kolme kuu on möödunud ajast, mil sadade toonaste tudengite matriklid vahetati diplomite vastu ja passi löödi tempel ülikoolilinnast väljakirjutamise kohta.

Kes on oma elust mõnegi aasta Tartu kodanik olnud, ei suuda jääda ükskõikseks kuuldes või lugedes tema nime — olgu raamatukaanelt, poesildilt või juustupakiltki. Mis tegi Tartu sedavõrd lähedaseks? Muidugi ülikool. Temata poleks mälestused Tartust sellised nagu nad on. Ja eks pane Tartust mõtlema see, et ta on sinust eemal. On ju paraku nii, et inimene, paik või olukord saab õieti armsaks just siis, kui ta pole enam käegakatsutav. Vähemalt jõuab see lähedustunne siis alles teadvusse. Varem nagu poleks põhjust temast mõelda — kõik on niigi olemas.

Mis jäi ülikoolilinnast kõige enam meelde? Sisseastumiseksamid ja rebasena põllulkäimine — nädalad, mida tagantjärele ei vahetaks naljalt millegi vastu. Esimene ühikasisis — sisseelamine täiesti uude, senikogetust erinevasse keskkonda. Kiirustamine üle hommikkarge Toomemäe peahoonesse, jalge all paks sahisev lehevaip. Loengueelne kiirkohv «Sophokleses», mis alatasa keele ja suulae ära kõrvetas. Kotletivõileivad selle juurde. Loengud, loengud, arvestused, eksamid... Võlgnevused, närveerimine. Meenub hiigelsuur tuubikum oma kolmekohaliste laudade, võileibade ja töömeeleoluga. Ning samas kõrval vana kohvik. Siis juba uus raamatukogu. Koht, mis sai üllatavalt kiiresti omaseks ja millest kujunes paljudele teine kodu. Iga vaba hetk sai veedetud seal. Kuid lugejapilet on ära antud, jäänud vaid viimasel raamatukogupäeval tehtud slaidid koduseks istutud nurkadest, mis nii väga tagasi kutsuvad.

Tutvumised, armastus, perekond... Ning erakad, erakad, erakad. Hulk erinevaid tingimusi ja probleeme, mille hea külg oli see, et iga järgmine koht oli eelmisest millegagi parem ning sai mõeldud: ehk viib see jada kunagi välja kõigi mugavustega omaette korterini. Ja viis välja!

Viimase eksami ootus ning kummaline tühi tunne, mis jäi pärast seda. Rõõmust huilgamise asemel hoopis nukrus, et ongi läbi. Ja läbi ongi: ühiselamurõõmud, hilisõised einetamaskäigud depoo sööklas, reedene ülikoolileht, kõige odavama prae valimine menüükaardilt, «Edasi»-leht esimeses loengus, tõdemine, et raamatukogu kohvikus on võileivad ja morss tarbetult kallid, et Tartu bussijuhtidel ei möödu minutitki ilma järjekordse tuttavata kabiiniuksel, ja tuhat muud pisiasja, millest koosnesid need viis aastat Tartus. Mõistad, et kusagilt mujalt ei leia sa seda salapärast vaimu, mida õhkus Tartust, kus läksid lauldes läbi õhtuse linna, kus igast kohvikust võisid leida tuttava õppejõu vestlushoog, kus oli nii palju ea- ja mõttekaaslasi.

Kuid võid olla õnnelik, et see kõik pole sinust mööda läinud, vaid oled sellest suisa läbi imbunud. Ning nüüd uues kohas mis tahes Eestimaa servas jagad seda teistele ja suudad luua enda ümber mikro-Tartu ning kutsuda teisi külla sellesse imemaailma.

PEEP JAHILO,
ekstartlane